

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 760 בס"ד ערש"ק פר' בהר-בחוקותי כ"ד אייר תשפ"ה

פנינים יקרים

וידבר ה' אל משה בהר סיני (כה, א) רש"י מה ענין שמיטה אצל הר סיני? שמיטה מלשון כנף שמוטה, אם ח"ו אתה מרגיש בעצמך השממה וניתוק מהמקור העליון מין חולשה והצטננות בעבודת ה', אז עליך ללכת מיד להר סיני, ע"פ דרשת חז"ל אם פגע בכך האי מנוול משכחו לביהמ"ד, וזהו השייכות של שמיטה אצל הר סיני. (קול מנחם)

וידבר ה' אל משה בהר סיני וכו' (כה, א) רש"י מה ענין שמיטה אצל הר סיני, הנה הקב"ה נתן לנו את תורתו בהר סיני ורצוננו לקיים מצוותיו אבל בפועל קשה לנו לשמור ולעשות את כל דברי התורה הזאת כי השאור שבעיסה מעכב והוא מתגבר עלינו ע"י הגשמיות, לפיכך אמרה תורה כי תבואו וכו' (כה, ב) ושבתה הארץ שבת לה' על ידי שמירת שביעית תתקנו פגם עץ הדעת והמאכלים ייעשו רוחניים ממילא תוכלו להתגבר על יצרם הרע ולקיים מצות מהר סיני. (תפארת יחזקאל)

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נותן לכם ושבתה הארץ שבת לה' (כה, ב) הקשה האלשיך הק' אשר אני נותן לכם מיותר מי לא ידע שהוא יתברך הנותן? דהרי לו יתברך הארץ ומלואה ונראה לי על פי שפרשתי בפרשת וישלח "לך אתננה ולזרעך אחריו אתן את הארץ" והקשיתי שלזרעך מיותר, ופרשתי שיש חלוק בין נתינה לירושה, כשעושים רצונו של מקום מתקיים והארץ נתן לבני אדם ואם אינו מקיים, מקיים לה' הארץ ומלואה, וא"כ כל השש שנים מקיים והארץ נתן לבני אדם ובשביעית מקיים לה' הארץ ומלואה, ואם באים בתורת ירושה כך שגם בשנה השביעית תבוא לכם בתורת ירושה לכן אמרה תורה שבשנה השביעית קודש לה' כדי לדייק שלה' הארץ ומלואה, שבת לה'...

ושבתה הארץ שבת לה' (כה, ב) בשעת שעבוד מצרים ביקש משה מפרעה שישבתו יום בשבוע וכשנצטוו במתן תורה על השבת אמר משה שמעתה לא ישבתו בשבת למנוחתכם אלא שבת לה' מחמת צווי השי"ת וכן בשמיטה לא תהא השביתה מחמת טובת הארץ רק שבת לצווי ה'.

ושבתה הארץ שבת לה' כשם שנאמר בשבת בראשית (כה, ב) כמד"ר הה"ד במח בה' ועשה טוב שכון ארץ ורעה אמונה (תהלים לו) פרש"י תאכל ותתפרנס משכר האמונה שהאמנת בהקב"ה לסמוך עליו ולעשות טוב. (קול מנחם)

ושבתה הארץ שבת לה' (כה, ב) פרש"י לשם ה' כשם שנאמר בשבת בראשית, תוספת דברי רש"י צ"ב איזה חדוש יש בדיוק פרש"י לשם ה', ונראה ע"פ הביאור בגמרא ריש פרק כיצד מברכין כתיב השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, וכתיב לה' הארץ ומלואה ומתוך קודם ברכה לה' הארץ ומלואה, לאחר ברכה והארץ נתן לבני אדם, והטעם שהקב"ה ברא שמים וארץ בשביל ישראל כפרש"י בבראשית, מ"מ לא נברא העולם רק לכבודו שיהיה ממנו ברכה לשם ה' יתברך, וזהו פרש"י בדיוק לשם ה' כנאמר בשבת בראשית. (ישמח משה)

שש שנים תזרע שדך וגו' ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ (כה, ג-ד) צריך לדקדק למה יצוה ה' על העבודה בשש שנים ולא יצוה ה' כמו קדושת שבת בימים אשר מיניה מתברכין כל שיטת יומין, אלא להורות שענין השמיטה הוא כמו שמוכא בזה"ק שהמלאכה מתברכת כל ששת הימים כאשר יקדישו את השבת ואם ח"ו יחללו את השבת לא יהיה מה לעבוד בימות החול לכך הזהיר על שש הימים בשבוע ושש שנים בשמיטה כאמור שבת שבתון יהיה לארץ. (אור התורה)

ואספת את תבואתה (כה, ג) לכאורה הלשון מיותר, ונראה לי דקודם שגלו היה עליהם צרות כדכתיב כרם תטע ולא תחללנו כי האויבים יאספו אצלם, אבל בזכות מצות שמיטה תאסוף את כל תבואתה. (תורי זהב)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

ג' אייר תשל"ז

רצוננו אליו יתברך, וזהו בחינת קידוש ה' בימינו. ואז גם זוכים להתעלות למעלות הגדולים אשר בארץ המה, בבחינת "וידום אהרן" (ויקרא י, ג), שקיבל שכרו שנתייחד אליו הדיבור, אליו בלבד (רש"י שם).

וכך היא המדה, שכשאדם אוחו מדת אהרן בשעת צרתו, הוא "דום לה" ושמח ביסוריו, הרי הוא זוכה למאור פנים של הקדושה, והקב"ה בכבודו ובעצמו מתעצם ומתייחד אליו לנחמו ועונה לו על כל שאלותיו. כי אז זוכה האדם להיות מקושר עם השי"ת אדון כל הנשמות, שנשמותיהם של צדיקים צרורות בצרור החיים, חיים של נצח נצחים, ואז אין שום מסך מבדיל בין החיים בעולם הזה השפל לבין החיים בעולם העליון הנצחי.

לכן אני מבקש ממך, שתתחזקי ותתאמצי במציאות האמונה הפשוטה לקבל הכל באהבה, ואז תקבלי כוחות מלמעלה מדרך הטבע לעמוד במשברי הזמן. כי השי"ת אבי היתומים ודיין האלמנות יחזק את ליבך וירפא את רוחך, ותזכי לגדל את הילדים לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך רוב נחת והרחבת הדעת. הוא ינחמד ניחומים מלאים שלא תוסיפי לדאבה עוד, ותזכי לראות בישועתם של ישראל עם שובע שמחות והארת פנים, אמן כן יהי רצון.

כה דברי הכואב כאבייך ושולח לך ניחומים...

הנה עברו כבר זמן זמנים מאותו יום מר ונמהר של הסתלקות בעלך הדגול ר'... האהוב והיקר באדם ז"ל, וכל אותו הזמן השתהיתי לכתוב לך אפילו כמה מילים של ניחומים, ולדבר על ליבך הכואב בשעות הקשות והנוראות שעברת אותן. ואם כי הטרדות הרבות לא נתנו לי האפשרות להתיישב ולכתוב אליך, לא שייך לתרץ כאן שום תירוץ, ומרחוק אני מרגיש בכל נימי נפשי כאבך ושברונך הגדול שהמילה הכתובה אינה מסוגלת להביע אותו. ועד כמה כאב לי הדבר שלא ניתנה לי האפשרות להתקשר אליכם מתוך הכתב, על אף היותכם תמיד תפוסים במחשבתי וברעיוני להיות אתכם בצער הכבד. כי יקר מאד ואציל היה האיש ר'... ז"ל, אשר כטבע אין אנו מכירים את האיש בחיי חיותו ואין מעריכים אותו כראוי, ובהעדרו, לדאבון ליבנו, אנו נוכחים לדעת עד כמה הוא היה.

נסתרים דרכי ה', ואחרי השריפה אשר שרף ה' עלינו להתחזק ולבקש רחמים מבעל הרחמים שיחונן אותנו האמונה, ויעניק לנו שלוות הנפש, כדי שנוכל לעבור את הכאב הנורא, כי זהו הדבר אשר מבקשים מאתנו מלמעלה כעת.

בטח את שואלת את עצמך בזמן כזה: איך מתחזקים ובמה מתעודדים? מה נאמר ומה נדבר, ואין לנו אלא לקבל את היסורים באהבה. ואין לנו להתרעם חלילה ולשאול שאלות, כי במדת השתיקה והצדקת הדין אנו מבטלים

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

והנה קרה לנו האסון הנורא על פטירת היקר והאהוב ר'... הישר ותמים-הדרך ז"ל, ועוצמת הכאב לא פגה עד היום, ומה נאמר ומה נדבר. ובעתות משבר צריכים להתחזק במשנה חזוק ולהגביר את האמונה הפשוטה בלבנו על ידי קבלת הכאבים והיסורים באהבה, שזה מביא להתקשרות עם הבורא ברוך הוא, על ידי ביטול כל רצונותינו אליו יתברך. ואז מתבהר לו לאדם שאין לו שום אחיזה בעולם, מלבד שורש חיותו של הבורא שהוא המחיה ומהווה כל דבר ונמצא בעולם.

וכשזוכה ומגיע האדם למדרגה זו, הרי ה' עמו ממש בצרתו, כמאמר הכתוב "בכל צרתם לו צר" (ישעיה סג, ט). וכשהשי"ת בכל מצבו, הרי אז

ג' אייר תשל"ז

מתפרדים ממנו כל פועלי און, וזוכים למאור פנים של הקב"ה, אשר יוציאנו מיגון לשמחה ומאפילה לאור גדול, וכל יסורינו וכאבינו יגיעו לתכליתם האמיתי שהוא הטוב הגמור. אלא שכעת אין באפשרותנו להשיג זאת, ומציאות עבודתנו היא ההופכת הכל לטובה, להיות קשור להקב"ה בהבחינה שדוד המלך ע"ה אמר "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי" (תהלים קלא, ב). והשי"ת ירחם עלינו וירפא שברינו, ורק שובע שמחות יאיר פנינו, ויחזק לבבות נשברים, ויחיש גאולתנו ופדות נפשנו בבוא גואל לציון ברינה במהרה, אמן כן יהי רצון.

מתוך תקווה נאמנה לבשר ולהתבשר תמיד בשורות טובות, אני שולח לך ברכתי הנאמנה.

לכבוד...

אני מבקש להביע את התקווה שאותו הקשר שאתה חש ילך ויתעמק, על ידי מציאות עבודתנו להיות מופשט מעצמנו בכל דבר ומעש. היינו, להכיר לדעת שאין לנו שום דבר, כי אם מציאות הרחמים, והיא המעניקה לנו יכולת לעמוד בנסיונות, על ידי שהקב"ה שולח לנו את הסיבות שיהיו משקל-נגד לעומת טבענו הרע, וכדי שתישאר הבחירה לאדם אשר בעצמו יסלול לו דרך חיים הדרך הטוב. אשר זהו כל תשוקת עליונים ותחתונים, וזהו סוד תכלית כל הבריאה של כל העולמות.

ח' אייר תשל"ז

מאבק האיתנים עם עצמך, אשר רק זה מהווה את הקשר עם הבורא, יעורר בהעמקתו לגלות לך ולהמציא לך בזמן מועט את זיווג ההגון, הנכון, אשר עמו תבנה בית נאמן בישראל מתוך שלווה נפשית והשראת השכינה. ותפלתי ותקותי הנאמנה שתוכל לעמוד בכך בכבוד, ובעוז ותעצומות, אמן כן יהי רצון.

יחד עם כל החברים אני מתפלל ומבקש עבור אמן תחי' עם כל המשפחה וכל אשר לכם בבריאות טובה רוב נחת ואושר וכל טוב.

המשך פציצים יקרים

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה וכו' (כה, ו) ישוב על הקושיא מה קדושה יש בפירות שביעית הלא מותר לעשות כל הדברים, ויש לומר כי התורה אמרה לאכלה ולא לסחורה ואיתא בגמ' (נדרים לד) לאפוקי דאי אומניה עלה, נראה משם שאם אדם מזמין את חברו לסעודה אף שיש לו רשות לאכול אצלו מקרי שלו, וממילא הכא שהתורה אמרה לאכלה ולא לסחורה הוי כאילו הזמין הקב"ה את ישראל על הסעודה ועוד לא יצא מרשות הקב"ה לפיכך יש בפירות שביעית קדושה.

וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דרור בארץ (כה, ו) דרור... כמו חפשי כדרור לעוף (משלי) וגם שם במשלי הוא מלשון חפשי שהרי הכוונה לעוף קטן אשר בטבעו לנגד אלא רק כשהוא משוחרר ברשותו אבל אם הוא בכלוב ברשות האחרים ואינו חפשי אזי לא יעשה כלום ועלול לא לאכול עד שימות וד"ל. (אבן עזרא)

וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה... (כה, יד) עיקר הקנין שאדם יכול לקנות את חברו ולשכנע אותו במתק הדבור להיות קנוי לחברו, ואמר החכם תמהני ממי שיקנה עבדים בממונו ולא יקנה בני חורין במתק לשונו וזה ברור שמה שאפשר לקנות במתק לשונו יותר מעבדים שאפשר לקנותם בכסף, כך שמתק לשון שוה פי כמה...

אל תונו איש את אחיו (כה, יד) על פי דרשת חז"ל על פי דעת המחבר מחזירים הונאה לישראל ואין מחזירים הונאה לגוי הרמ"א כתב שאסור להטעות איש מישראל אבל אם טעה שבעצמו שאינו חייב, ויש אומרים שלא לשקר לא לישראל ולא לגוי, טוב לקחת את מדת הקב"ה חותמו אמת, ולקדש עצמו במותר לו ויקדש שם שמים. (מלא העומר)

וצוית את ברכתך (כה, כא) מצוות שמיטה ויובל הן שורש כל התורה כולה, שמיטה ויובל הם סודות עמוקים ודברים שהם כבשוננו של עולם, וזהו פשר הדבר לעולם אין אפשרות קיום אלא כשיש בו עניים ועשירים שבשנת השמיטה עשירים ועניים יהיו שווים.

מעשה באדם חולה אנוש שהגיע עד שערי מות, ליד החולה עמד איש אחד והתברך ואמר לחולה תמכור לי את החולי שלך החולה הסכים לעיסקא וכפי שאמרו כך היה החולה הבריא והמתברך חלה ומת ודי למבין, בדומה לזה היה בעל שו"ת שער אפרים.

וכי תאמרו מה נאכל וכו' (כה, כ) בשנת השמיטה שאחריה יובל יש שנתים שגם העשיר מודאג מה נאכל ומה נשתה כדי שידע ויזכור צער העני וידע כי יסוד העולם חסד ובשמיטה ויובל כולם שווים וכולם לומדים. (הידעת)

אם בחקתי תלכו (כו, א) זה הכלל תורה שלא לשמה אין בסגולתה להציל מיצר הרע בבא עבירה לידו, ומאחר שדואג ואחיתופל למדו בתחילה שלא לשמה לא היה בכח תורתם להצילם מיצר הרע (אור החיים) וכבר כתבו המפרשים כשהעובד על מנת לקבל שכר אינו נקרא עובד ה' אלא עובד את עצמו כי עבודתו לטובת עצמו כדי לקבל פרס.

אם בחוקותי תלכו וגו' (כו, ג) אפשר לומר להבין הסמיכה אל סוף פרשת בהר שמסיים אני ה' ומתחיל אח"כ אם בחקותי תלכו. כי אין מלך בלא עם וכביכול אימתי אני ה'? כאשר אם בחקותי תלכו!!! (שפת אמת להרה"ק מברעזאן)

אם בחקותי תלכו וגו' (כו, ג) פרש"י שתהיו עמלים בתורה... אם בחקותי תלכו בכל הליכותיכם שתהיו כמו העמלות בתורה שכל הליכות האדם בעסקי חייו יהיה מבוסס על העמל התורה, והרמז עמ"ל ר"ת על מנת לשמור, על מנת לעשות, על מנת לקיים...

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

פ.ק.ס: 02 - 5829688 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

